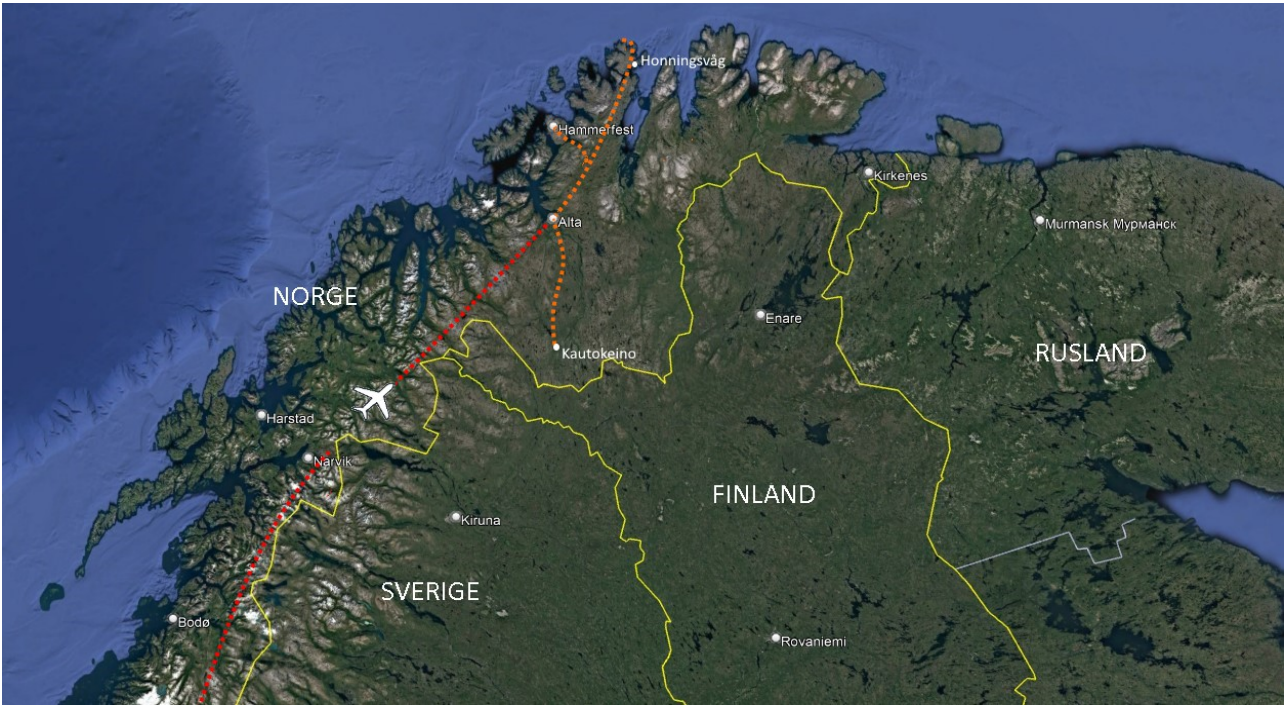

Rie's Dagbog

Nordligste Norge 2023

© www.troidand.dk

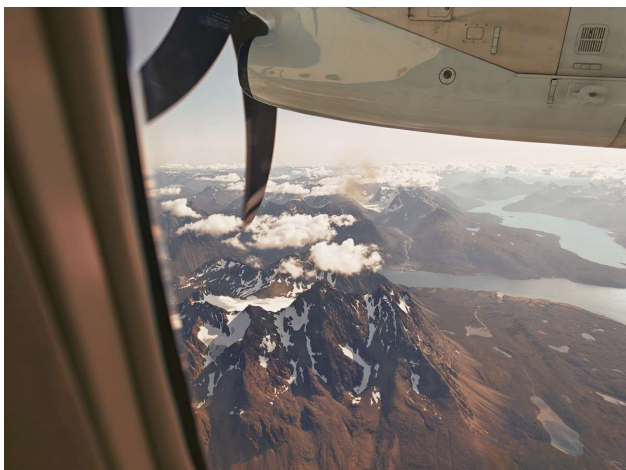

Mandag den 24.juli

Flyet til Oslo lettede fra Københavns Lufthavn klokken otte, og det vil så sige afgang fra Grenågade kvart over fem. Det var meget tidligt, men op kom vi og var i god tid i lufthavnen.

Alt gik for så vidt efter planen. Flyet var godt nok ti minutter forsinket i afgang, men så gik det, mod Alta med mellemlanding i Oslo og Tromsø. Der var der dog et mindre benspænd i Tromsø: Brandalarm, da vi havde bestilt noget mad og fået vores øl. Så skulle vi forlade lufthavnen! Vi greb vores øl og forlod området. På vejen stødte vi på en lufthavnsfunktionær, der bad os om at stillen øllen fra os... men vi forstod ik' rigtigt hva' der blev sagt. Siden har vi har erfaret, at det i Norge ikke er tilladt at drikke øl i det offentlige rum!

Flyet til Alta kom og afgang i øvrigt rettidigt. Vi kom i fin stil videre til Alta, hvor vi blev varmt modtaget af Johanne & Asbjørn.

På vej mellem Tromsø og Alta

Vi kørte mod deres hjem, der ligger en times kørsel til en færge, hvor man skal sejle 15 minutter over fjorden, og derefter køre en halv times tid fra færgen. Så i dag har vi rejst både til lands, til vands og i luften. På vejen var der modgående trafik: Et rensdyr kom gående i mod os, standsede knapt nok, da vi passerede; faktisk oplevede vi det flere gange på turen.

Var fremme ved ottetiden, og vi fik anvist vores soveværelse. Det var pyntet med de puder Johanne havde syet til deres katamaran Snowbird, så der var en markant maritim stemning.

Vi blev vist rundt i huset, som ikke er særlig stort men var utroligt hyggeligt og bar præg af at der levede to mennesker med hænderne skruet rigtigt på. Asbjørn og Johanne lavede en dejlig spagetti til middag og til dette nød vi rødvin, og havde en rigtig hyggelig aften

Tirsdag den 25.jul

Sov skønt, jeg vågnede tre gange for at tjekke at det ikke var mørkt udenfor, at det der med midnatssol ikke er en skrøne. Da vi havde haft en lang dag i går var det aftalen at skulle have en afslappet formiddag. Fik en rundtur i værkstedet hvor, der tidligere har været stalde og der er stadig en masse redskabe. Asbjørn og Johanne er ved at anlægge vej op til huset og gøre værkstedet i stand; jo der er en hel del projekter i gang her. De har kun boet her knapt to år, men har fået lavet helt nyt badeværelse, terrasse hele vejen rundt om huset og forlænget taget så de kan holde indgangspartiet fri for sne om vinteren

Efter frokost sejlede vi i en jolle ud for at se til Asbjørns udlagte fiskeliner. Han havde lagt liner ud, på 100m og med 60 kroge. Jeg ved ikke hvordan jeg skal beskrive det... men jeg havde ikke regnet med at der var elektrisk spil til at trække linen med krogene ind!

En del af dagens fangst

Efter at have hevet et par tomme kroge ind, begyndte der at ske noget: torsk (15 kg), flere brosmer (en torskefisk), en helleflynder (13 kg) og en havkat og endnu flere brosmer. Da vi kom tilbage til huset fik Asbjørn vejret det og vi havde hevet 40 kg fisk op havet i løbet af eftermiddagen. Selv om jeg ikke deltog aktivt, synes jeg det var godt klaret af os. Og jeg tog da nogle billeder.

Asbjørn og Sten rensede fisk og frøs dem ned efter der var taget over et kilo hellefisk fra til middag. Johanne og jeg nød imens et glas rødvin på terrassen, hvor der er fantastisk udsigt. Vejret var dejligt og jeg kunne sidde med bare arme. Må nok indrømme, at jeg havde taget helt fejl af årstiderne da jeg pakkede. Var helt fokuseret på, at vi skulle nord for polarcirklen og der måtte det være koldt.. "wong": her er lunt og lækkert og de lokale går med bare arme!

Til aftensmad blev hellefisk udvalgt. Den blev skåret til koteletter, der blev stegt på panden. Utrolig lækkert og der blev serveret hvidvin til. Fik

rabarberkompot til dessert – hjemmelavet selvfølgelig!

Onsdag den 26.juli

I dag skulle turen så starte mod Nordkap. Selv om vi er tæt på, så er det en lang tur, så vi havde pakket en overnats-taske, så vi kunne blive deroppe i nat. Afstandene er store heroppe i finmarken, hvor vi har fundet ud af at befolkningstætheden er 1,4 per kvadratmeter. I det lille samfund hvor Asbjørn og Johanne bor er der otte mennesker. Drog af sted klokken otte, for vi skulle nå færgen over fjorden. Første mål var Hammerfest. En by fuldstændig genopbygget siden 2.verdenskrig.

Hurtigruten ankommer til Hammerfest (verdens nordligste 'by')

Under krigen evakuerede tyskerne en befolkning på 40.000 sydpå, og havde derefter brændt alt af, da de frygtede at russerne skulle komme.

Pudsigt at køre ind i en ret ny by, hvor der er rensdyr overalt: på gaderne, i parkerne, i haverne -fuldstændig upåvirket af biler eller mennesker. En overraskende reminiscens af den samekultur som fortvivlet forsøget at leve parallelt med det "norske" samfund.

Besøgte Gjenreinsningsmuseet, og her fik vi hele historien om den tid, altså 2.verdenskrig og tiden derefter. Hvad der skete i den del af verden var ikke noget jeg har lært om i skolen, og i sær historien om tiden hvor alle kom tilbage og skulle genopbygge området.

I udkanten af byen så vi Meridian-monumentet. Rejst til minde om den største internationale opmåling af jordens form og størrelse. Det ligger på Fuglenæs lige over for havnen i Hammerfest: Det er det nordligste punkt i en meridianbue fra Polarhavet til Donauflodnen. Den går gennem Norge, Sverige og Rusland. Den blev opmålt under ledelse af Wilhelm Struve på opfordring af Kong Oscar den I den i af Norge-Sverige og Aleksander den I af Rusland. Opmålingen blev afsluttet i 1852.

Det var en hyggelig by, at gå rundt i og monumenterne i byen bar præg af det barske miljø her.

Dog så isbjørnene foran rådhuset helt fredelige ud.

Turen gik videre mod Honningsvåg, hvor vi skulle overnatte. På vejen så vi skilte der mindede os om, at vi er i et grænseområde, idet vi så vejskilte på tre sprog: norsk, samisk og finsk. Landskabet var præget af et skifferformationer, der var "væltet" i mere eller mindre grad.

Et eksempel på de fantastiske skifferaflejringer (og de alle steds nærværende røde Gederams)

På vejen mod Honningsvåg tog Asbjørn en afstikker til en bro, hvor han håbede han kunne finde nogle Kingcrabs... han var helt nede på maven og se igennem brædderne, men desværre nej! Så turen fortsatte mod Honningsveg, hvor vi var ved seks tiden og gik ud og spiste thai-mad. Inden vi faldt i en velfortjent søvn.

Torsdag den 27.juli

Honningsvåg er en stor fiskeriby med en kæmpe havn i forhold til byens 8.000 indbyggere. Spiste morgenmad klokken klokken ni, smurte os nogle sandwich og kørte så af sted mod Nordkap.

Havnen i Honningsvåg

Fantastisk landskab at køre igennem. Ret rå og storslået. Selve Nordkap var indhyldet i lidt dis, det

tog lidt af udsigten, men gav en fortættet stemning. Stedets udsatte position med det brusende hav og de stejle skrænter er ret imponerende. Kong Oscar II af unionen Sverige-Norge har sat en støtte her for at markere unionens yderste grænse mod nord. Museet, har udstillinger, der viser at rejsende fra nær og fjern har besøgt stedet og dette er vist i små tablau'er. I en stor sal er der lys-show der skal markere årets gang på Nordkap.

Rie ved /på (?) Nordkap

Så gik turen tilbage forbi Honningsvåg mod fastlandet gennem den syv kilometer lange tunnel. På denne tur hørte vi første gang om en befolkning Kvener, det er en befolkningsgruppe som taler et finsk-ugrisk sprog: Kvensk. Det tales i dele af Finnmarken i Nordnorge af efterkommere af finsksprogede mennesker, som kom til Nord-Troms og Finnmark fra grænsedalen mellem Sverige og Finland, Tornedalen, og fra Nordfinland. På vejen så vi en afvisning mod et Søsamerisk tun. Det viste sig at være en lille samling huse hvor søsamerne har holdt til i mange år. Søsamerne blev også evakueret af tyskerne og deres bosteder og huse også brændt, så efter de vendte tilbage har de også skulle bygge alt op igen. Der var en ung guide på det lille museum på stedet. Han var af samisk oprindelse, og læste nu historie i Tromsø. Han var meget velorienteret og en dygtig formidler. På den videre færd standsede vi ved Repafjordelven hvor der var en smukt vandfald, med laksetrappe. Det karakteristiske ved grundfjeldet her var, at skifferen stod helt lodret. Så på vejen også et par rensdyr-normade- bosteder. Et sted så vi en gruppe mennesker i den karakteristiske let foroverbøjede bær-plukker-stilling. Vi stoppede, og -ja vi fandt muldebær. Fik fyld små poser ca 2-3 kopper. Nåede færgen over fjorden klokken kvart over otte

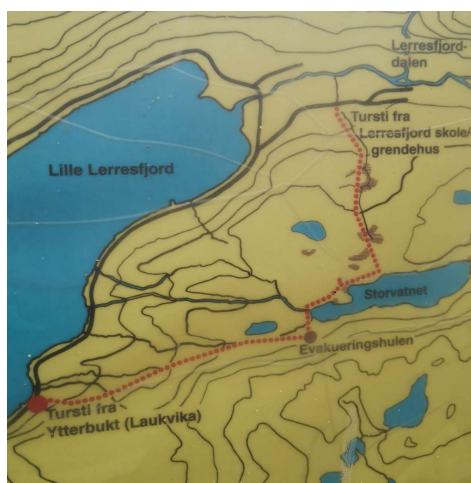

Vandfald med laksetrappe

og da vi kom hjem fik vi os et par håndmadder, et glas vin OG en portion muldebær med fløde - og så gik vi til køjs

Fredag den 28.juli

Efter sådan to lange dage i bil, var det aftalen at tage den med ro i dag! Vi sov længe, stod op fik os en syltetøjsmad, et krus te, læste lidt avis. Så ville vi ned og se det skilt der viser vej til den evakueringshule der ligger inde i skoven. Det er en hule, som nogle af de nordmænd, der ikke ville lade sig evakuere, boede under krigen efter 1944.

Den officielle vejledning for vores tur til evakueringshulen. Det endte med en tur i fjeldterræn på 10 km

På skiltet så det ud som "a walk in the park". Det var det ikke: Vi nåede op til hulen, det var en lidt strabadserende tur, og jeg var glad for jeg havde mine vandrestokke med. Flot tur, og en smuk tur, så vi var friske på at fortsætte rundturen til landsbyskolen og hovedvejen. Måske lidt for friske! Det var decideret en hård tur, men vi holdt alle humøret oppe og nød landskabet. det var en flot nedtur over myr'er (glad for jeg var stukket i mine vandresko som er vandtætte). Først da vi kom hjem, gik det op for os

at vi havde tilbagelagt omkring ti kilometer! Var ret tilfredse med os selv, så vi fik brød med røget laks og en velfortjent øl. Så var vi også lige klar til en time på langs. Var nogenlunde på højkant ved 18-tiden, hvor både Johanne & Asbjørn var i fuld vigør (Johanne siger Asbjørn er en Duracell kanin, men hun er det s.... også) -de var ved at forberede aftensmaden.

Rødvin på terrassen. Klokken er 22:30, men solen går først ned om 10 dage (8. august)

Det blev til grillstegt plank-steak og grøntsags gratin, utroligt lækkert. Efter det andet glas rødvin meddelte Johanne at hun havde planlagt en gå-tur i morgen - vi stønnede! - men turen skulle heldigvis kun gå over gaden til bådskuret og den kommende. sauna! Pu ha!

Lørdag den 29..juli

Var ikke så mærkede af turen i går som vi havde frygtet. Vi bevægede os... men langsomt, havde ikke særlig ondt. Det tog dog noget tid, før vi kunne bevæge os over på den anden side af vejen. Men efter frokost lykkedes det. Der er også et par Asbjørn/Johanne projekter (planer on sauna).

Søndag den 30.juli

Fik lidt morgenmad inden vi kvart i otte drog mod færgen. Dagens mål var Juhl's Sølvsmedje, en tur på godt 250 km, afstandene er stor her nordpå. Da vi kørte ind om Alta, satte vi vores bagage af Asbjørns datters hus, for her skal vi sove i nat. Syd for Kaotokaino ligger Juels sølsmedie, et fantastisk værksted i et fantastisk hus, der ud over Frank & Regines værker rummede en masse etnografica.

Siden 1959 har Juhls Sølvsmedie holdt til i Kautokeino i Finnmarken og var det første værksted for sølvsmykker i i området. Frank og Regine Juhl, var betagede af det storslåede landskab her, og slog sig ned. I starten reparerede de samernes smykker, og lod sig senere uddanne til sølvsmede i København og designede smykker baseret på naturen her. De udvidede deres hus i små tempi til

det det er i dag: et organisk element i Finnmarken. På vej tilbage til Alta kørte vi gennem byen Karaskjok, og der er jeg glad for, -alene for at kunne sige at jeg har været der. Havde aftalt, at vi skulle give middag i Alta i aften. Sten og Johanne havde, efter grundige google-studier fundet en fin restaurant i byen. Sten & Abjørn fik blåmuslinger og Johanne og jeg fik salat med røget renkød. Dejlig mad og endnu en hyggelig aften.

Asbjørns datters hus er et dobbelthus, hvor hendes datter bor i nabohuset med sin familie. Alle Asbjørns børn, børnebørn og oldebørn bor her i byen. Hans forældre stammer også herfra og blev evakueret under 2.verdenskrig og kom tilbage til udrændt by og udrændt hjem.

Mandag den 31.juli

Heldigvis lettede vores fly, først midt på eftermiddagen, så vi kunne sove længe. Asbjørn og Johanne havde foræret os noget røget laks, som nu lå i husets fryser, for at det kunne være i fryseren så længe som muligt. Så planen var at komme tilbage inden vi tog i lufthavnen. Så vi brugte ventetiden på Altamuseet for helleristninger.

Et eksempel på de fantastiske helleristninger ved Alta museet (der er et UNESCO World Heritage Site)

Det ligger lige ned til en fjord, og helleristninger er heldigvis udendørs, så vi kunne nyde det dejlige vejr. En fantastisk flot udstilling.

På vejen til lufthavnen var vi tilbage i søsterens hus og hente bagagen OG den røget laks.

Heldigvis skulle vi kun skifte en gang på vejen hjem nemlig i Oslo. Landede rettidigt i København lidt i ti og kom alle tre, os og laksen, fint til Grenågade.